

že dopoledne, když jsem ve škole, v maringotce nápadně často pláče moje nejmladší dítě, malý Jiřík. Poradil mi, ať vyhlásím ve vyučování mimořádnou přestávku a běžím se podívat co se tam děje. Udělala jsem to hned druhý den. A malej zase brečel. Ptám se, co se děje. Můj tehdejší partner: „Prosím tě, chtěl mi lézt na klín.“ – „No a co?“ – „Vždyť mi mohl umazat kalhoty...“ Doporučila jsem mu, ať se sbalí a odjede. To byla velká klika, protože se šikovně stavěl, jak je hodnej na děti. Takhle rychle to skončilo.

Vzdělání považuji za obrovskou hodnotu, hned za morálkou. Když jsem v několika krátkých obdobích učila děti ve škole, snažila jsem se, aby se chtěly ptát, kladly si otázky a chtěly přijít věcem na kloub. Přivést je k tomu, aby milovaly poznání. Stejně tak u mých dětí. Tu největší hodnotu, kterou můžeme dětem dát, je nepodmíněná láska, dobrý příklad etického jednání a vzdělání. Nekupovala jsem dětem nikdy drahé věci, ale platila jsem jim vždycky nejkvalitnější vzdělání.

Když jsem učila děti v lunaparku, tyhle vzděláním neposkrvené děti najednou začaly klást otázky, chtěly číst, až do té míry, že rodiče se polekali, aby snad děti neměly ambice studovat, a tak jsem dostala příkaz od ředitele lunaparku, že je mám naučit číst psát a počítat, ale nic víc, aby nebyly zbytečně vzdělané a tím pádem chudé, protože to bylo u komediantů synonymum.

Moje maminka byla vzdělaná, studovala historii umění a nedokončila, protože zavřely ve válce vysoké školy. Můj tatínek měl maturitu, ale byl samouk, občas neměl pravdu a často zůstával jen u povrchní znalosti věcí. Občas to vyšlo najevo a jako blbá se vždycky nabídla máma. Asi to byl projev lásky, ale mě to jako dítě popuzovalo.

Kam jste po škole zamířila do zaměstnání?

Vyhrála jsem konkurz do Ústavu pro filozofii a sociologii. Jenže mi řekli, že mě musí nejprve „prokádovat“, protože nejsem členkou strany. Trvalo to skoro rok, než mě skutečně přijali. V mezidobí jsem učila na základce na Štrosmajeráku češtinu, dějepis a občanku. To mě bavilo, měla jsem osmáky a deváťáky. Podle mě byly děti zanedbaný. Denně jsem jim vysvětlila látku a hned následoval diktát. Dovedete si představit, jak mě ostatní učitelky nenáviděly: „Hele, nedělej to, pak to po nás budou chtít taky!“ Jenomže jsem věděla, že jestli děti chtějí jít na střední, musí se to naučit. Nejvíc jsem se skamarádila s těmi zlobivými. Zadávala jsem jim samostatné práce, aby vynikly. A ony skutečně vynikaly. Většinou to byly chytrý děti.

Když skončil školní rok, přijali mě konečně do Ústavu filozofie a sociologie. Byla jsem tam na studijním pobytu, dostala jsem téma „Rodina jako socializační pole dítěte“. Doma jsem ho zpracovala, to bylo skvělé, protože jsem zároveň měla čas na vlastní děti, mohla s nimi být, jednou týdně jsem přišla do ústavu odevzdat výsledky. Skvělý. Jenže studijní pobyt skončil 16. března 1977 pohřbem Jana Patočky na Břevnovském hřbitově.